

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ HARALD BAUMGARTEN

Ο ΤΡΕΛΛΟ-ΒΑΛΝΤΕΡ

Καθίσατε κοντά στο τζάκι και διηγούμεθα ιστορίες. Παρακαλέσαμε τέλος και τον άστυνομο Μπέτλερ να μάζε διηγήθη κάτι.

«Θά σάς διηγήθω μια παλιά ιστορία, που συνέβη προέτων στο Άμβουργο, μάζε είπε ο Μπέτλερ. Είναι μια ιστορία παράξενη, μια ιστορία που χριθεί ένα σκοτεινό μυστήριο, ένα μυστήριο ποίμεινε και θά μείνη για πάντα άλυτο...

«Τόν καιρό λαλούν έκεινο—πάνε πολλά χρόνια από τότε—ζούσε σ' ένα χωριό σπαιτά μια λαϊκή σπουζιάς τού Άμβουργον ένας μισότρελλος γέρος, που τόν έλεγαν Βάλντερ. Ζούσε φτιάνοντας παιχνίδια για τά μικρά παιδιά, τά όποια πουλούσε στις γειτονίες.

«Στά νεάτια του, ο γέρος αυτός ήταν ένας είπαρος τραπέζιτζιός υπάλληλος. Ήταν παντρεμένος κ' είχε δύο παιδιά: Ένα χωριτωμένο κοριτσάκι ως όχτιό χρόνων κ' ένα αγοράκι ως τεσσάρων, που τ' αγαπούσε με τρέλλα.

«Η μόρα όμως φάνησε πολύ σκληρή στον άνθρωπο αυτόν. Τόν καιρό της μεγάλης επιδημίας της χολέρας, που έπασε τότε και θέρισε τ' Άμβουργο, ο διστυγής Βάλντερ έχασε μονομάς, την ίδια μέρα, τή γυναίκα του και τά δύο παιδιά του. Πειθάνανε κ' ο τρέζ την ημέρα τόν Χριστουγέννων, την ώρα που χιτωπούσαν χωριό για ή καιλάνες τόν έλληρησιών για τού Χριστού τή γεννησι...

«Τό σκληρό αυτό χιτωμά της μοιρας ήταν πολύ για τού Βάλντερ. Κι' ο διστυγής τρελάθηκε...

«Στην άρχη φανόταν επίνδυνος, μά σιγά-σιγά, ή τρέλλα τού περσσε. Τού έμεινε όμως για πάντα ένα είδος άρηρημάδας, μια άδυναμία τού μυαλού, που τόν εμπόδιζε να εργασθή.

«Έτσι, ο άτυγος Βάλντερ, μισότρελλος πάντα, ζούσε από μια μικρή συντάξη, που τού βράβαινε άς τήν Έταρία που δούλευε, κ' άς ό,τι κερδιζε γυρίζοντας στα μαγαζιά του, είδε τά παιχνίδια του, μίλησε μαζί του και στο τέλος γίνναμε φίλοι.

«Ίσως ή όμοιότης άλλως τού επαγγέλματος, ίσως τό ότι κ' οι δύο τούς ζούσαν μόνοι και δέν είχαν κανένα στον κόσμο, έκανε να γεννηθή μιά συμπάθεια μεταξύ τούς.

«Και τήν άλλη μέρα, ο Κινέζος κουβάλησε τά πράγματα του κ' εγκατεστάθηκε στο σπίτι τού Βάλντερ. Είχαν συμφωνήσει να συγκατοικήσουν μαζί.

«Ο Κινέζος καθότανε μέσα όλο τού πρωί και δούλευε, φτιάνοντας διάφορα παιχνίδια, και

τό απόγευμα γέμιζε ένα καλάθι, έβγαίνε έξω και τά διαλάουσε στις γειτονίες.

«Όσοσο ή γειτονιά δέν είδε με καλή μάτι τήν εγκατάστασι τού Κινέζου στο σπίτι τού Βάλντερ. Ή γυναικες κοιτάζανε μ' ένα άφοριστο αίσθημα φόβου και δυσπιστίας τόν άπροσδόκητο και μυστηριώδη αυτόν έπισκέπτη, τόν χιτνον αυτόν διάβολο, όπως τόν έλεγαν. Τόν απέφευγαν όπως μωροδύαν. Λέγανε στα παιδιά τούς να φιλάνονταν άς' αυτόν. Και κλείνανε τίς πόρτες σάν περνούσε...

«Ο άτυχός Κινέζος δέν άρχισε να προσέχη τήν αντίπαθειά που τούδειχναν όλοι. Είπε τότε στο γέρο πως θάρεπε να θά πήγαινε να κατοικήση άλλο, όπου θα τόν υποδεχόντουσαν ίσως κάποις φιλικότερα.

«Ο γέρο-Βάλντερ όμως, εύχαριστημένος που έπειτα από τόσα χρόνια μοναξιάς είχε βρή, επί τέλους, ένα σύντροφο, τόν παρακάλεσε με θερμά και συγκινητικά λόγια, με δάκρυα στα μάτια να μείνη μαζί του. Ο Κινέζος συγκινήθηκε άς τά κλάματα τού γέρον κ' έμεινε.

«Μαζύ όμως με τόν Κινέζο, οι γειτονία άρχισαν πιά ν' αποφεύγουν και τού Βάλντερ. Κ' ή περιφρόνησι αΐτή τού κοπίσε πολύ φαίνεται, γιατί ή διανοητική του ίσοροπία άρχισε να κλονίζεται πάλι...

«Λίγο άργότερα, ένα βράδυ, εξαφανίστηκε μυστηριώδως από ένα σπίτι τού στενού, που καθόταν ο Κινέζος, ένα αγοράκι τεσσάρων χρόνων. Όλες ή έβενες της άστυνομίας κ' ή προσάβειες τών γονέων τού παιδιού έμειναν χωρίς αποτέλεσμα. Τό βράδυ έκενω, ένα συννεφιασμένο κελεύνο τού Δεκεμβρίου, τó παιδάκι έπαζε μαζί με άλλα γειτονοπαιδιά στο δρομ. Έξαινε, κ' άλλα παιδιά τόχουσαν άς τά μάτια τούς. Και τó παιδάκι δέν ξαναφανήθηκε πιά!...

«Τήν άλλη μέρα διαδόθηκε στη γειτονιά πως τó παιδί τó είχε πάρει και τόχε σκοτώσει ο Κινέζος. Είδαν μάλιστα μια νύχτα ένα άμάξι να στέχη έξω από τó σπίτι τού Βάλντερ και να φέρη ύστερα τρηγρηγύγορα...

«Ποιός διέδοσε πρώτος αυτές τίς πληροφορίες, δέν μάθαμε ποτέ. Τί τούς είχε κάνει ο διστυγής Κινέζος για να υπαρκάζονταν έτσι; Και όμως, όλοι είχαν άβλητηρη τήν πεποιθισι πως αυτός είχε πάρει τó παιδί. Όσο για τά έλατηρια της πράξεως τού αΐτης, ο καθένας είχε τή δική του γνώμη. Δέν ύπάρχε όμως κανένα βεβαιό δεδομένο, στο όποιο να στηριχθή μια βήσιμη κατηγορία, κ' έτσι δέν μπορούσε να γίνη διάδημα στην άστυνομία εναντιον τού Κινέζου.

«Όχτώ μέρες άργότερα, με τόν ίδιο μυστηριώδη τρόπο, χάθηκε άς τή γειτονιά ένα κοριτσάκι όχτιό χρόνων, ή ξανθή Έριζα. Αναστατώθηκε τότε όλη ή συνοικία. Άνεξάρτων άμέσως τó γεγονός στην άστυνομία, μά και πάλι τó παιδί δέν βρέθηκε ποτέ.

«Άρχισαν τότε να στέλλουνε στην άστυνο-

Είδαν ένα άμάξι να στέχη έξω από τó σπίτι τού Βάλντερ

μία γραμμάτια, άνομιμα. "Όλοι γράφανε τ'όλο πράμμα: «Νά πιάσουμε τόν Κινέζο». Γιατί όμως; Αυτό δέν τ'όγραφε κανένας.

»Τέλος, θέλοντας και μή, αναγκαστήκαμε να πιάσουμε τόν Κινέζο και να τόν πάμε στην άναρχοσι.

«— Σε ύποπτεύονται, τού ελεο ό άναρχοσις, ότι σό είσαι ό αίτιος τής μυστηριώδους εξαφανίσσεως τών δύο παιδιών από τή σινιοικία σας, τού τετρατοῦς Βενιαμίν Μίλλερ και τής δικτατοῦς Έρικας Μπλόμ. Λέγονι μάλιστα ότι τάχεις σκοτώσει...»

»Ο Κινέζος στάθηκε μιá στιγμή άμίλητος. κ' έπειτα ελε, με ήρεμη φωνή, με ύφος άπαθέστατο, χωρίς να δείξη τήν παραμικρή συγκίνηση:

«— Μάλιστα, κύριε άναρχοσι, ελε αλήθεια. Έγώ τó έχω κάμει...»

»Ο άναρχοσις παραξενεύτηκε πολύ με τήν άπροσδόκητη αλήθεια όμολογία τού Κινέζου και ζήτησε να μάθη τίς λεπτομέρειες τού έγκλήματος. Ελε λοιπόν στον Κινέζο να τού περιγράψη πώς και γιατί έκανε τόν διπλό αυτό φόνο.

»Ο Κινέζος άρχισε τότε να μιλή με φωνή διατακτική, πού γινόταν όμως όλοένα θαρραλέωτερη:

«— Δέν έγω να σάς πω και πολλά πράγματα, κύριε άναρχοσι. Κλειδώσα άπλούστατα τά παιδιά στο δωμάτιό μου, τά σκότασα και έκλεισα έπειτα τά πτόματα σ' ένα μικρό μπαούλο. Μία νύχτα σκοτεινή πήγα τó μπαούλο στον ποταμό "Έλβα και τ'όρριξα στο νερό.»

»Όλα αυτά τά ελε με μιá άπάθεια και μιá ήρεμια πούκανε μεγάλη έντύπωση.

»Όταν τόν ρώτησαν για τά έλατήρια τού φοικιτού έγκλήματος τού, ό Κινέζος κίταξε τόν άναρχοσιτ ή ένα βλέμμα σκοτεινό, αί νιγηματώδες, γεμάτο μυστήριο...

«— Αυτό δέν ύπάχει κανείς λόγος να σάς τó έξηγήσω, τράνισε. Και νάθελο, άλλωστε, θά σάς ήταν πολύ δύσκολο τó να καταλάβετε σεις...»

»Αυτή ήταν ή μόνη άπάντησις τού.

»Έγινε τότε έρευνα στο σπίτι τού Κινέζου, μα δέν βρέθηκε τίποτα. Ζήτησαν έπειτα να έξετάσουν τó φίλο τού, τó γέρο πωλητή τών παιχνιδιών. "Όταν όμως ελε στο σπίτι τού τούς άστυνομικοῦς, διαν έμαθε πώς είχανε πάσει τó φίλο τού τόν Κινέζο κ' άκορσε πώς ήθελαν να τόν αναγκίσουν, ό μιστ'ερλοῦς γέρος τ'όμαζε τόσο, πούβαλε τά κλάμματα, άρχισε να φωνάζη πώς δέν ήξερε τίποτα κ' έκανε τέτοιες σκηές πού στάθηκε αδύνατο να πάρουν τήν κατάθεσι τού.

«Στή δίχη τού, ό Κινέζος κράτησε τήν ίδια άνοιχτός στάσι πούχε κρατήσει και στην άναρχοσι. Έπαυέλαβε δσα ελε πη τότε κ' άορήθηκε να πη λέξι παραπάνο.

» Απερασίδη τότε να ψάξουν στον ποταμό "Έλβα με δίχτυα. Μα όλες ή έρευνες έμειναν άκαρπες. Δέ βρέθηκε τίποτα στο ποτάμι.

»Όστόσο τó δικαστήριο κατέδικωσε τόν Κινέζο σέ θάνατο!

»Στό διάστημα πού ό Κινέζος ήταν φυλακισμένος, ό γέρο-Βάλντερ πήγε δύο φορές στις φυλάκες και ζήτησε τήν άδεια να τόν δει. "Όταν όμως τόσο άνησυχος, ελε τέτοια συγκίνηση και ταραχή κ' έκανε τέτοια φασαρία, πού τόν πήραν μιá τρελλό και τόν έδιωξαν.

»Έφτασε τέλος και ή μέρα τής έτελεσσεως τής θανατικής ποινής. "Όταν έρώτησαν τόν Κινέζο, ποία ήταν ή τελευταία τού θέλησις, ό κατόδικος ζήτησε να μάθη αν θά μπορούσαν να πάνε ένα σφαγιασμένο γράμμα τού στο φίλο τού, τó γέρο-Βάλντερ. "Ο διεθυντής τών φυλάκων έδέχθη. "Ο Κινέζος έδωσε τó γράμμα και άκολούθησε τó απόσπασμα τής έτελεσσεως ήσυχος-ήσυχος. Τόν κρέμασαν έξω από τήν πύλη κ' ό μυστηριώδης αυτός άνθρωπος άντιμετώπισε τó θάνατο με τήν ίδια άπάθεια και τήν ίδια ψυχραιμία πού ελε δείξει και πριν, στην άναρχοσι και στο δικαστήριο. "Η ήρεμη αυτή στάσι τού κ' ό κρισμός τού έκανε κατάπληξη και σ' αυτούς άκόμα τούς δημιοῦς τού.

»Όσο για τó γράμμα, πού ό κατόδικος ελε άφήσει για τó φίλο τού Βάλντερ, ό διεθυντής τών φυλάκων έπεφορτίσε δύο άστυνομικοῦς κλητήρες να τού τó πάνε σπίτι τού.

»Οι κλητήρες βήκαμε τó σπίτι τού κλεισμένο. Χτυπήσανε, μα δέν τούς άνοιξαν. Κ' έπειδή ή

ύρα ήταν προχωρημένη κ' ό γέρος έβγαλε συνήθως από τορνος, ό άστυνομικοῦς φοβήθηκαν μήν τούχε τάχει τίποτα κακό και σπάζανε τήν πόρτα. Βρήκανε όμως τó σπίτι άδειανό. Καθώς έρευνούσαν, αντίκρυσαν ό ένα μέρος τού πατώματος, πού τó σκέπαζε και τ'όραθε άλλότε μιá μεγάλη ντουλάπα, μιá κατακατή.

»Οι άστυνομικοῦς κατέβηκαν άμέσως κάτω. Βρεθήκανε τότε σ' ένα άπόλογο ύλογειο διαμέρισμα, σκοτεινό και χωρίς παρτίερ, πού τó φωτίζε άμυδρά μιá μικρή λάμπα τού πετρελαίου.

»Σέ μιá γωνιά τού διαμερίματος αυτού, σέ μιá κωσέκλα, καθόταν μιá κοῦκλα μεγάλη, σάν άληθινή γυναίκα, πού φορούσε τά ρούχα τής γυναίκας τού Βάλντερ, πούτανε τόσα χροῖνα πεθαμένη. Δίπλα στην κοῦκλα, σ' ένα κρεβατάνα μέσα, κοιμόντουσαν άγγελιασμένα ό Βενιαμίν και ή Έρικα. τά δύο παιδάκια πούκανε χαθή.

»Η στιγμή πού μπήκανε μέσα ό άστυνομικοῦς, ό μικροπωλητής ήταν γονατισμένος μπροστά στη μεγάλη κοῦκλα και τραγουδούσε με σιγαή φωνή διάφορα τραγούδια. Ξαφνίστηκε βέβαια πολύ σάν ελεε μπροστά τού τούς άστυνομικοῦς, μα δέν ελε τίποτε. Οὔτε αντίστάρθηκε καθόλου όταν τού ελεσαν να τούς άκολούθηση.

»Οι άστυνομικοῦς πήραν μαζί τούς και τά παιδιά και τά πήγαν στους γονείς τούς. Για ποιαό διηγήθηκαν πώς τάχε πάρει και τάχε κρυφει στο σπίτι τού ό Βάλντερ, πώς τάχε πάντα κοντα στην κοῦκλα τής πεθαμένης γυναίκας τού, πώς τάλεγε παιδιά τού και πώς τα μεταχειρίζοταν με μεγάλη καλοσύνη. Τόν Κινέζο δέν τόν ελεαν δη καθόλου.

»Τό φτωχό μικροπωλητή, πού ή τελευταία αυτή περιπέτεια τούχε πάρει έντελώς τó λογικό, τόν έκλεισαν τότε στο φρενοκομείο. Έκει ό δυστυχής έκλαιγε πικρά και παραινιόταν όλοένα πώς τούκανε πάρει τά παιδιά τού και τή γυναίκα τού, πού, καθώς έλεγε, ελεαν επά τέλος γυρίσει πίσω, έπειτα από τόσων χρόνων χωρισμό.

»Γιά να μην άρσινον άνετέλεστη τήν τελευταία έπιθυμία τού Κινέζου, έδωσαν στον τρελλό να διαβάσει τó σφαγιασμένο γράμμα, πού ό Κινέζος ελε άφήσει γ' αυτόν. "Ο τρελλός τó άνοιξε νευρικά, κ' ήμα τó διάβασε, έξασπασε σέ κλάμματα.

»Τό γράμμα τού Κινέζου έγραφε τά λίγα αυτά άκατανόητα λόγια:

«Φίλε μου,

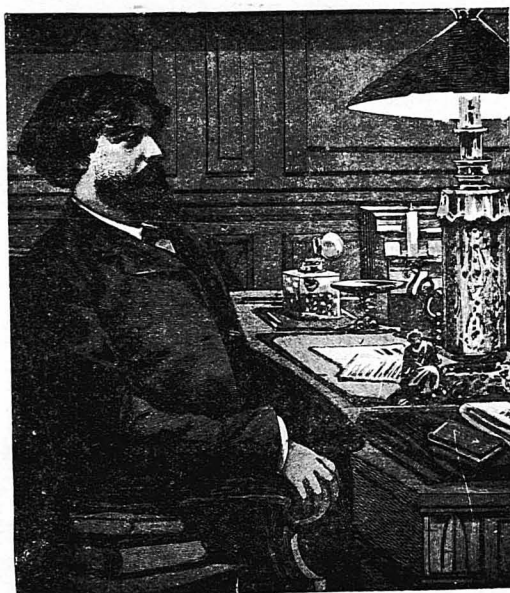
»Όταν θά διαβάξης τó γράμμα μου αυτό, έγώ δε θά ύπάρχω πιά. Σε είδα πού κλειδωνες τά παιδιά μέσ' στο σπίτι μου. Δέν έξέρω γιατί τούκανε. Μα για να τó κάνης, θά πη πώς ήταν ανάγκη να γίνη έτσι. Γι' αυτό πήρα τó βάρος επάνω μου. Θα με κρεμάσουν. Μα δέν πειράζει. Είμαι ευτυχής, πού γνοιξω πάλι απ' εκεί πού ήθα. Σε χαιρετώ... Καλή άντάμωσι...»

»Ο τρελλός πέθανε, σέ λίγες έβδομάδες, μέσ' στο φρενοκομείο, πού τόν είχανε κλείσει...

»Η επόθεσις τής μυστηριώδους εξαφανίσσεως τών δύο παιδιών ελεε τώρα έντελώς διαεικτανή. Τάχε πάρει ό τρελλός, για ν' άντιτακίσση τά δικά τού παιδιά. Αυτό τούτανε και τά παιδιά, τó δωλοῦλοῦς κ' ό ίδιος.

»Μόνον ό άτυχος Κινέζος κρεμάστηκε άδικα, χάριν τού φίλου τού.

*** Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΑΣ ***

Ο Γάλλος συγγραφέας Άλφόνς Λαβέ στο γραφείο του

σον. Μα δέν πειράζει. Είμαι ευτυχής, πού γνοιξω πάλι απ' εκεί πού ήθα. Σε χαιρετώ... Καλή άντάμωσι...»

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ο ΤΡΙΣΤΑΝ ΜΠΕΡΝΑΡ ΚΑΙ Η ΠΑΠΙΑ

Σ' ένα γεμά, τó οποίο ό Τριστάν Μπερνάρ τιμούσε διά τής παρουσίας τού—γεύμα πεινχό, μίζοχο και φτωχικό—ό οικοδεσπότης οσείβισε τέλος και μιá ψητή πάπια, ισχνη, κοκκαλιάρια, μανής μπουκαίς πούμα.

»Άμέσως ό Τριστάν Μπερνάρ έσκαψε επάνω απ' τó πούεργό και, με τó βλέμμα τού εκστατικό, με τίς τριχές τής κλασικής γενειάδας τού ανορθωμένες, ελε:

—Τι μικροῦλι πού εινε τó φτωχό αυτό παπάκι! Και τί χαριτωμένο! Τι συμπαιχτικό!... Κι τούτα τó λοιπόν πώς φαντασιόταν σάν να μάζ λην, καθώς έχει σπρωμένα τά ποδαράκια τού στον άερα:

«Ω! πόσο κόμοσις! Τόσο κόμοσις πού θέλει να καταφροσθή μονάχα έμένο, τó φτωχό!...»

